

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXIV. Temulentorum effugium tertium; à Diuo Augustino reiectum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Libro de
plantar.
Noë circa
finem.

verbo μεθύειν, quod inebriari significat. Atque hæc eius verba. Constat veteres Ethnicos, post sacrificia solitos, largiori se aliquantulum vino reficere, modicè tamè atque intra Temperantia fines. Ex hoc more, natam aiunt vocem μεθύειν, quasi μετὰ τὸ θύειν — quia post sacra demùm, prisca indulgebant poculis. Et paulò inferiorius: Sunt & quidam qui putant, huic rei non ideo tantum datum illud nomen, quia soleat sequi post sacra, sed potius ἀπὸ τῆς μεθέουσι, id est, a remissione animi. Nam relaxatur rectè sapientium ratio, ad fruendum tranquillitate, hilaritateq; & fit vir sapiens, vino mactatus, seipso suavior. Vident' itaq; tam græcū μεθύειν, quam latinum inebriari, non Temulentiam, sed vini temperatam saturitatem, denotare. Quare & hic aërem verberasti.

CAPVT XXIV.

Ser. 222. de
Temp. qui
est secundus
de Ebrietate
vitanda.
Obiectio
tertia ex
D. Augusti-
ano.

Temulentorum effugium tertium à Dino Augustino reiectum.

Solent, inquit S. Augustinus, Ebriosi ira se excusare, ut dicant, persona potens me coëgit, ut amplius, quam satis est, biberem, & in conuiuio Regis non potui aliud facere. Quasi dicere quis velit; Ergò Ebrietatis culpam non in me, sed eum, à quo ad potum inductus fui, reice.

Responsio.

Solutio ex
eodem D.
August.

Ad excusandas excusationes in peccatis, inquit Augustinus, ista prætendimus, & quod implere nolumus, non potuisse nos dicimus. Nolle in culpa est nostra; & non posse prætenditur. Etiam si ad hoc veniretur, ut tibi diceretur: aut bibas aut morieris; Melius erat, ut caro tua sobria occideretur, quam per Ebrietatē anima moreretur.

sed

ad excusatio ista falsò obiicitur. Ipsi enim Reges, & quicumque sunt alii potentes, quia Deo propitio & Christiani sunt, & prudentes, & sobrii, & toto corde Deum amantes, si te viderent desinisse, vt eis non acquiescas, pro timore Dei inebriari, si tibi sub hora videantur irasci, postea vero & te in grandi admiratione suspiciunt, dicentes: Quantum cum illo egimus, quantis eum minis & terroribus fatigauimus, & tamen nunquam eum à sobrietate separare potuimus. Nam & Deus, qui te videt, ob eius amorem inebriari non velle, ipse tibi gratiam, etiam illorum dabit, qui te vt plus biberes, videbantur hortari & cogere. Nemo dicat fratres charissimi, quod in istis temporibus Martyres non sunt: quotidie Martyres fiunt. Martyr enim, testis interpretatur. Quicumque ergò pro veritate testimonium dederit, & omnes causas cum iustitia iudicauerit, quidquid pro testimonio veritatis, aut iustitia pertulerit, totum ei Dominus pro Martyrio computabit. At sic & ille qui Ebrietati resistit, si cum Dei adiutorio persistere voluerit, & pro ipsa ille aliquas pertulerit tribulationes, omnia ei Dominus ad Martyrii gloriam reputabit. Quibus D. Augustini verbis, quid ad sobrietatis studium, in Temulentorum animis excitandum, accommodatius dici potuisset? Quid efficacius ad confirmandos eos, qui huius virtutis cultui, se iam pridem totos addixerunt? Vtinam verò, vt hæc sermò à sancto patre dicta sunt, ita à nobis quoque sermò excepta forent.

Hic velim sibi eos præsentem esse, atque costare animo quæne Magnatù gratiam amittat, bibunt vsque ad ratiū, plus quàm capere possint, quasi non stomachum, sed ingentem amphoram, ventri inclusam, gestarent. Fallax hæc & vana est gratia: imò non gratia, sed suimet odiū potius. Vitiū vbiq; & omnibus,

ipsis etiam vitiosis, tædium adfert; at virtus, inimicos suos quoque laudatores habet. Sic Daniel in Babilonia, & Iudith apud Holofernem temperantiam seruantes, gratia tamen maxima ille apud Regem, hæc apud Ducem pollebant. Hoc certū habet, Deus, ob cuius honorem abstines, dabit id tibi, vt inuenias gratiam in oculis, seu amici potentis, seu aliorum quorumcunq;, quorum offensiones metuis, quod te non inebriaris cum aliis.

CAPVT XXV.

Temulentorum effugium quartum ab eodem Diuo Augustino explosum.

Serm. 237. *de Temp. qui est 1. de Ebrietat. Obiectio quarta iterum à Diuo Augustino.* Sed illi, ait idem, qui Ebriosis esse volunt, miserabiliter se excusare conantur, dicentes: ingratum habeo amicū meum, si quoties illum ad conuiuium vocaui, potum ei quantum voluerit ipse non dedit. Ergo, (vult indubitata sequela concludere quasi) vt ei amorem meum ostendam, vt eum liberaliter habeam, vt humaniter tractē, licebit largiori vino excipere, q̄ à me ni fiat, pessimè forsā est accepturus, & amicitia iura dissoluturus.

Responsio.

Solutio ex eodem.

Contra prætextum hunc friuolum, sic iteratò loquitur, S. Augustinus. Non sit tibi amicus qui te Deo vult facere inimicū; qui & tuus, & suus est inimicus. Si & te, & eum inebriaueris, habebis hominem amicum, habebis Deum inimicum. Et ideò sapienter considera, si iustum sit, vt te à Deo separet, dum te Ebrioso coniungis. Ad extremum tu eum noli adiurare, noli cogere, sed in potestate illius dimitte, vt quantum sibi placuerit, bibat: Et si sese inebriare voluerit, vel solus pereat, & non ambo pereatis.

Qua